

Periódic Catalanista ↔ Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"

Sortirà cada dissapte

ANY XIV

BADALONA 18 MAIG 1912

NÚM. 547

Redacció y Administració: Lluc, 51, 53 y 55 y Sant Francesc, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 céntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 céntims

Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

VISIONS OPTIMISTES

Es cosa molt frequent en els actuals moments sentir parlar, aquí y fora d'aquí, de la depressió del sentiment nacionalista y fins exagerant la nota pessimista, no falta qui esperi veure tornar aquells temps en els quals ningú's preocupaba de la cosa pública, es discursejava arreu en castellà, y'l caciquisme feia de les seves acaparant la representació política, social y econòmica de tota la societat catalana.

Cal empró, reaccionar contra aitals pessimismes enterament injustificats, puig el fet de que la política, sempre mudable, imposi determinades orientacions a certs nuclis polítics, el fet de que algunes personalitats, mes atentes a llur profit particular que a llurs deures patriòtics, ofereixin al poble l'exemple de sensibles claudicacions, tot aixó no es prou pera separar a Catalunya del seu camí ascensional, de la seva marxa gloriosa vers un alt ideal de cultura y de civilització netament catalanes.

Mirem sinó, els progressos de la nostra llengua: ella entra triomfalment a la Sorbona reconeguda y admirada per tothom: fa quatre dies de la aparició d'un diccionari català-alemany que ja s'anuncia la publicació de dos altres, un de català-anglès, fet per un professor nordamericà y un de català-castellà dirigit per en Rovira y Virgili el qual sens dubte estarà lliure dels defectes de que adoleixen els fins avui publicats, els uns per antics y els altres per manca de competència de llurs autors. Prompte apareixerà una gramàtica catalana den Pompeu Fabra que pera'ls que coneixen el valer del seu autor y'ls treballs que ja te publicats, no hi ha dubte de que será una obra definitiva y perfecte que enterrarà tota aquesta balumba de gramàtiques que son una vergonya pera la ciencia, y un perill

pera la nostra joventut. Cada día son en major número els sabís y literats estrangers que estudien la nostra llengua y la nostra literatura, sovintegen les traduccions d'obres catalanes a les principals llengües cultes, el nostre teatre te cada día mes admiradors.

El moviment científic es cada volta mes important a la nostra terra. L'Institut d'Estudis Catalans es ja avui una institució coneguda y respectada en tots els centres de cultura europeus; la Biblioteca de Catalunya obrirà aviat ses portes als elements estudiosos; d'Alemanya, dels Estats Units, de França, d'Italia, arriben a corrua feta joves catalans carregats de bagatge científic pera posar al servei de l'avens de la patria llur; dues societats astronòmiques presidides per dos catalans eminents propaguen arreu l'afició pera aquesta ciencia que tant enlaira l'esperit de l'home.

Si de la ciencia passem a la vida econòmica, veurem que comensa pera Catalunya una era de gran prosperitat: les grans companyies estrangeres esculleixen el nostre sol pera llurs empreses: ben prompte tota la enorme forsa hidràulica dels nostres rius, estarà al servei de l'industria catalana. No oblidem que la prosperitat de Catalunya ens ha vingut sempre mar, doncs del bé, avui el Mediterrà torna a adquirir la seva perduda importancia, torna a esser lo que fou avans del descobriment de els Ameriques quan la nostra patria estava en el pinàcul de la civilització y la bandera barrada es pasejava gloriosa d'un cap al altre del Mar Llatí. La colonisació del inmens imperi Nord-Africà ofereix a Espanya un gran previndre y no seriem qui som si no'ns aprofitessim d'aquestes ventatges geogràfiques en benefici de la nostra riquesa, mentres la Espanya castellana, oblidant la frasse den Costa torna a obrir el sepulcre del Cid y a desenterrar el

testament de Isabel la Catòlica com a continuació de la seva política d'aventures.

Perquè doncs esser pessimistes? Quan els nostres ideals nacionalistes s'obren camí arreu del món comensant a furgar els fonaments de la vella Espanya, comensa també el bell despertar de la nostra consciència nacional, la cultura catalana fa ràpids avenços y la nostra prosperitat economica està assegurada. Que hi fa que hi hagin obstacles en el nostre camí, que la nostra dependència política ens imposi continuades lluites y sacrificis? En els obstacles, en les lluites es aont se prova'l tremp dels homes y dels pobles, ells serveixen pera enfortir el caràcter y afermar la voluntat fent que la victòria final sigui més estimada. Fem la nostra via sens escoltar els clams estèrils dels pobres d'esperit y si per desgracia sentim un instant de defalliment, rellegim les vibrantes estrofes dels poetes de la nostra Renaixensa que en llur inspiració profètica, oviraren no sols la Catalunya recatalanitsada d'avui sino també la Catalunya gloriosa de demà mestressa dels seus destins y far resplendent de tota la rassa llatina.

La mar un dia esclava del teu poder te crida
com dos portells obrintse Suez y Panamá
quiscun ab tota una una India rienta te convida
ab l'Assia, les Ameriques, la Terra y l'Oceà.

J. CLIMENT

EL FRACAS DE LA CONJUNCIO

Durant el passat debat polític del Congrés espanyol a l'obrirse novament les Corts, pot dirse que s'ha marcat l'actitut que pendrà la Conjunció cas de que en Maura torni a esser poder.

Aquesta actitut es d'una importancia verament extraordinaria, perque hi ha que tenir en compte que precisament la Conjunció se creà pera impedir la tornada al poder del partit conservador, acapdillat per en Maura y en Lacierva.

Ara ab aquest debat s'ha posat més de relleu lo ja dit y conegut per tothom: la capacitat política dels polítics espanyols. L'aixecar el veto posat per la Conjunció a la tornada al poder del partit conservador ha estat, per ells, una de les etzegallades més grants. Perquè una de les dugues: o la política d'en Maura no es tan destable com ells venen a suposar, o en Canalejas durant la seva estancia en el poder ho ha fet molt pitjor que éll.

Si es lo primer no hi havia necessitat de moure el xibarrí que van moure pera crear la Conjunció, ni de les moltes menasses llençades tant en mitings com al Parlament; y si es per lo segon de tothom es sabut que ella ha estat un puntal dels fermes que ha tingut en Canalejas, y en aquest cas confessarien l'erro en que han estat durant molt temps.

Peró es que aquí hi ha que tenir en compte una altra cosa y es que'ls diputats que l'integren havien promés que la caiguda d'en Canalejas havia

d'esser la caiguda de l'actual regim y que ara veuen que degut a la seva incapacitat lo més lluny de succeir es precisament aixó. Com tots els partits polítics montats a l'espanyola els seus homes no's recorden del poble que'ls ha elegit no més que quan s'apropen eleccions. Podrán de tant en tant fer algun miting pera conservar l'entusiasmo de les masses que diuen ells, però an aquí s'acaba tot.

Què poden anar ara a exigir al poble, si en comptes de donarli una educació política ben cívica y seguida a la vegada li han ensenyat la manera com se formen camarilles, y es fan partits nous y's crean quefes? Jo crec que com més va menys republicans, republicans convensuts de doctrina y sentiment a la vegada, hi há. Quin cas poden fer del mateix Melquiades Alvarez, l'home que tan aviat creu en que en la monarquia poden trovarhi els homes lliberals tota mena de compensacions, com abomina de lo dit anteriorment y torna a passarse al camp republicà? Podem veure penyora de disciplina en l'home que quan trovantse el partit republicà en tantes escissions, en forma un de nou?

Si la Conjunció se creà pera impedir la tornada al poder den Maura y el partit conservador y ara se veuen ineptes pera impedirho, y a més a més els seus homes en les llurs declaracions li aplaenen el camí, de fet han fracassat. Quincami han de seguir ara?

Peró podém quedarnos tranquils. Ells per aixó sens inmutarse continuarán prometent, que per lo que's veu als diputats republicans espanyols pot molt ben aplicarselshi aquell adagi català «de que el prometre no fá pobre.»

F. SALVADOR Y ROSÉS.

NOTES LOCALS

COMENTARIS A UN DEBAT

Es vergonyós y ridícol lo que ha passat en l'Ajuntament, ab motiu de discutir l'adhesió de la Corporació municipal al II Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura, que's celebrarà a Vilanova y l'acceptació de lo que proposà l'amic Rodón y Amigó, Delegat a Badalona del C. E. del Congrés, en la seva raonada y patriòtica instancia, que en el seu dia varem publicar en aquestes planes.

Feia dues setmanes que's deixaba la resolució de dit assumpte sobre la taula y en la tercera sessió, la darrera que ha celebrat l'Ajuntament, encara segueix obstruccionant pera que no hi hagués acort, el mateix regidor que feu quedarho sobre la taula, en Nadal.

Aquest senyor forsosament havia d'esser, que d'ensà que es regidor no ha trovat mai res ben fet si no ha estat fet per ell. D'aquí que primer regatregés l'adhesió del Ajuntament al Congrés y després discutís les facultats del delegat que'l representi. Lo més curiós del cas es que en Nadal va fernes sapiguer que era congressista y per lo tant,

tractantse d'una obra cultural, problema que tota l'humanitat té'l dever de protegir, ell feia com el personatge de la gatada del festiu Pitarra, tenia dues cares; l'una, la particular s'adheria al Congrés y l'altra, la «representativa» com a regidor, s'oposava que l'Ajuntament s'hi adherís.

Y encara diuen que'l sentit comú es comú a tots els homes!

Totes aquestes coses den Nadal no tindrien rés de particular, si ell no hagués tingut l'èxit, en part, d'arrastrar a tota la majoria en una votació, en la que en Pujol, ben declaradament, votà contra la seva opinió, que feia poc havia manifestat, lo que suposem que també passà ab altres individus de la majoria, posantse de manifest en aquesta votació y en el resultat definitiu, que la situació que'ns governa prefereix esser poc seria, ridícula y inconseqüent que apareixer dividida en una votació. Nosaltres jutjarem als regidors de la majoria capassos de sacrificarse per la disciplina del partit, però no podiem creure que n'hi hagués cap que arribés a passar per l'anulació de la seva personalitat. Diem aixó perque tenim el convenciment moral de que la majoria d'ells opinaven com en Pujol y no com en Nadal, y que per aixó en Pujol, desde la presidencia, procuraba que en Nadal no fós tan tossut, com també després estimá convenient aixecar la sessió pera trovar una solució de concòrdia.

Reanudada la sessió, la solució va veures que era d'acort ab l'esperit de lo manifestat per en Pujol y que ja havien acceptat allavors les minories, però que l'obstrucció den Nadal havia tirat a terra. Y ab ella triomfà la lògica y s'acordà la solució per unanimitat, quedant de fet anulada la votació primera que havia provocat l'intransigència den Nadal. Vetaquí unes hores de discussió y dues votacions inútils, perque si desde'l primer moment se hagués cregut a les minories y al President y aquet s'hagués recordat més de lo que tenia que fer pera no comprometre la seva serietat, en lloc de cuidar-se de salvar l'intransigència d'un regidor de la majoria, s'hauria estalviat molt temps.

En resum resulta que la majoria demostrà no tenir orientació ni direcció y que era molt débil y mancada de voluntat, car va deixar-se portar per les entremeliadures del més intrigant de la colla, encara que després se rectificqués. Y que en Nadal o va tenir desitjos de fer obstrucció no més pera singularisarse, o bé perque en la futura tasca del Congrés no s'hi veu una determinada tendència doctrinaria, feia equilibris sense tenir el valor y la sinceritat d'oposarshi.

Afortunadament el bon seny s'imposà y Badalona no ha tingut de veure que la majoria del Ajuntament per capritxos inexplicables d'un seu individu, d'esperit partidista, apareixés enemiga d'ella.

D'AQUELLES CAMPANYES...

Tothom deu recordar les famoses y no provades campanyes contra la Comissió de Consums del an-

terior Ajuntament, comensades per en Domènech Galcerán y seguides per la minoria radical fins que aquesta va adonarse, que a més de cometre una injusticia, feia'l joc dels directors de la coalició de les dretes.

Dites campanyes se varen fer creant una disciplina al cós de guardes de consums, y se deia que al cap del complot hi havia un guarda anomenat Grifol, que ha resultat esser gran amic de les dretes, confident de sempre y durant els temps de les campanyes insidioses dites ho era de les dretes y dels radicals a la vegada.

Aixó es lo que'n deduem de les paraules den Costa a la sessió quan parlà considerant poc càstic l'imposat al guarda Grifol, ab motiu d'haverlo trovat adormit fora del lloc aont estava de servei.

En Costa també aludí an en Domènech Galcerán per les seves famoses (!) campanyes, y aquest, com de costum, no digué rés, segurament perque té por de que li aniria malament si parlés.

Poc a poc s'anirà aclarint tot y se veurà que tenien sols un fi partidista y electoral certes campanyes, y que'ls guardes que les ajudaven son els *més fidels servidors del dever*.

Que es precisament lo que ja sabien nostres regidors del passat Ajuntament; jaumistes, esquerans, catalanistes y regionalistes, a excepció dels dos que volien crear la dissidència y per lo tant no els hi devia convenir sapiguerho.

ELS COMPTES MUNICIPALS DEL ANY PASSAT

La Junta de Vocals Associats va aprovar sense reparos els comptes municipals del any passat.

D'aquest acort, com que es un fet veritat, no'n diu rés el setmanari *Sol Ixent*.

Aquets comptes son aquells que'l referit setmanari suposaba que no eren clars.

Ara callará y quan hagin passat uns dies tornarà a dir mil penjaments contra l'anterior Ajuntament y els comptes del any passat.

Y dirá que diu la veritat y que obra ab ingenuitat.

Visca la barra!

PER ACABAR

De sempre a Badalona hi ha hagut, per part de quasi tota la totalitat de les personalitats més sobressortints d'ella, una mania de defugir a pendre part en les discussions públiques, encara que directament les afectin. Aixís hem vist que qualsevol dels molts periodistes despreocupats que a Badalona hem patit y patim, que han omplert y omplen les planes dels periódics sense ideal definit y ab mires solzament a fer regidors, no s'hi han mirat ni miren paíre en ferir, ab manifesta injusticia y mala fe, la dignitat dels que no son de la seva colla, per honrats y dignes que siguin. Sols en unes poques excepcions els ofesos han contestat tal com se mereixien, els incivils y falsos atacs dels periodistes professionals del escàndol.

Després de fer aquesta manifestació, que des-

graciadament es veritat, y que per aixó a Badalon hem patit algunes vegades el govern dels sense ideals y sense vergonya, direm les últimes paraules sobre la nostra actitud respecte la destitució del Quefe de personal de Consums, que, ab habilitat, hi ha hagut qui, ell sabrà el perquè y el compte que li té, ha comparat ab unes dimissions forsores ocorregudes en 1909 en dos empleats del mateix ram.

Y convençuts de que hem obrat ab llealtat y noblesa seguim afirmant:

Que la destitució del Quefe del personal de Consums feta per en Pujol, en 31 Mars prop-passat, ningú ens ha provat que sigui justa; que seguim creient que l'Arcalde tenia facultats pera destituir-lo, sense fer les manifestacions que va fer en sessió, tota vegada que, segons ell manifestá, no podia dir públicament les suposades faltes en que's fonamentava pera dictar la destitució, y que tenim el convenciment moral que la destitució no s'hauria fet si'l destituït hagués militat en el grupo que ens governa.

Que es fals que en la reunió secreta els regidors de les minories haguessin quedat convençuts de que l'Arcalde havia procedit ab justícia; com ne son proves: lo ocorregut en les sessions que se'n parlá, lo manifestat pels orgues en la premsa dels federals nacionalistes y radicals y els informes particulars que nosaltres ne tenim.

Que suposant que la conducta del destituït era poc moral, lo que procedia era fer un expedient, ja que's tractava de justificar la destitució, secret o públic, car ab la mena de reserves que s'han usat no hi veiem l'eficacia, tota vegada que es un secret que coneixen divuit persones. Com si diguessim, una mena de 'secret, que coneixen divuit y que després d'esser aludit en sessió pública perjudica més al interessat que si se sapigués públicament. Aixó es una altra raó del perquè judiquem que l'Arcalde ha obrat per esperit partidista, hagi sigut injust o just en la seva decisió.

Y que lo que passés ara fa tres anys no té cap relació ab la destitució d'ara y que'l fer comparacions d'una cosa ab l'altra deu considerarse que ha sigut fet a propòsit pera embolicar la qüestió, pera evitar que'l públic pugui judicarla.

A uns virulents atacs de *Sol Ixent* contra dos ex-regidors estimats amics nostres, al un directament y anomenantlo, va fer que reproduïssim bona part del comunicat que en Llorens Monés va publicar en aquestes planes el 6 de Maig de 1911, reproducció que novament ha fet perdre la serenitat als redactors del confrare dretista, que arriben a proposarnos una cosa, que no acceptem porque la nostra dignitat ens ho veda y es discutir ab ells. Nosaltres ab els que han escrit atacantnos, sapient que obraven ab injusticia y mala fé y ho feien pera'ls seus fins polítics, hi hem romput tota mena de discussió y per lo tant els hi retirem nostra beligerancia.

Al dir aixó, no es que'ns preocupés gens anar a una reunió ab ells, car estem convençuts que es fals tot lo que diuen respecte'l procedir de nostres amics Ribó y Llorens Monés, en la qüestió de les dimissions forsores del quefe y un cabo de consums en 1909.

El comunicat prova del noble procedir dels nostres amics y totalitat dels seus companys de candidatura, menys el, que creiem que noblement equivocat, no opinaba com ells, va avalat per la firma den Llorens Monés. Contrariament les manifestacions de *Sol Ixent* no les suscriu cap d'aquells ex-regidors y encara que afirmi que'ls ha consultat y está autorisat per ferho, **nosaltres ho neguem mentre no veiem l'autorisiació firmada per la casi totalitat dels referits ex-regidors.** Tothom coneix la solvencia de *Sol Ixent* en dir veritats, pera acceptar com a cosa verídica lo que ell diu.

Nosaltres sostenim que les declaracions del comunicat den Llorens Monés queden en peu, perquè no han sigut desmentides, ni rectificades, per els seus companys de Consistori en Maig de 1909.

Y sols recularem aquesta afirmació, si ens ve una acta firmada per tots els regidors que actuaben en Maig de 1909, procedents de la nostra candidatura, sense altra excepció que la del que's desprent que no opinaba igual que'ls seus companys, en la que's provi y consti que no es veritat lo sostingut per en Llorens Monés.

Que's reuneixin ells si volen.

Dita qüestió afecta als regidors de Maig de 1909, y son ells els únics que poden dir de qui está la raó. Tot lo que sigui barrejarhi altres son habilitats periodístiques sense cap efecte, car els que no hi erem no hi tenim d'aclarir rés. Prou que ho deuen sapiguer els regidors de Maig de 1909 lo que va passar.

DE PARIS ESTANT *

Es d'un fet senzill pero trascendental, que segurament no haveu tingut esment per la seva poca magnitud, que vull parlarvos. Devant de les grans tragedies policiaques que's desenvolupen aquets dies, el telégraf no haurá anunciat una simpática y original festa que tingué lloc ahir a ple día en un recó ben vetust, y pintoresc a la vegada, d'aquet Paris. ¡La festa popular de les flors! Aixís nomenaren al acte de repartir al públic y ab preferencia a les obreres parisenques, dotze mil rosers y divuit mil d'altres tantes flors delicades pera embellir l'interior de ses llars, el comité de «L'oeuvre du jardin de Jenny», que el formen en majoria artistes ben coneguts y senyores de l'aristocracia. Uns gr ns carros conduïen les plantes y unes aristocràtiques mans de damiseles repartien ab abundor aquélles, sens cuidar-se de que embrutaven llurs mitenes de seda y llurs rics vestits, ben al contrari, ab el paviment del carrer, que necessitaren el corresponent permís per embrutarlo.

(*) Retirat del passat número.

Una aglomeració d'alegres *midnettes*, els braços aixecats, descoberts al aire, recordavam la visió d'una dansa helènica; els curiosos feien acompanyament als chors de rialles. Desde el meu punt de perspectiva observava y endevinava tot un gestic democràtic en la festa, y admirava als seus organitzadors convensut de que persegueixen un fi altament social y profitós; y pensava en les migrades ridícules «Festes del arbre» de nostre país, acompanyades de músiques y discursos oficials y poc resultat. En cambi, trobo una certa afinitat en aquesta Festa ab l'idea-projecte del nostre dramaturg Iglesias, «de l'ornament interior de cases pera obrers». De tantes altres idees llançades en aqueixa Catalunya que no podem mai realisar per falta de comités executius, es a dir, per falta de voluntat y empresa; tothom espera les subvencions com s'esperen les democracies dels programes d'agrupaments polítics; al revés d'aquí, que cal qu'una idee vegi la claror per disputarse el gust d'esser els primers a executar-la.

Es hora de que ens decidim els nacionalistes a fer feina ben positiva si volém afirmar més la nostra personalitat; volguem preocuparnos a desenvolupar, a mida de nostres forces, tants problemes plantejats precisos per nostra vida nacional, ja qu'estém convensuts que no hi ha qué esperar del Estat, y comensant a obrar democràticament, despullantnos del romanticisme qu'ens domina, si creiem que sols deuen esser lliures els pobles que saben ferho.

Y veus aquí perque no m'hi pogut sostreure al desitj de parlar de l'inauguració de la «Festa popular de les flors», que es celebrarà tots els anys l'últim diumenge d'abril, per donar un petit exemple que serveixi d'encoratjament.

A. S. B.

Paris, 29 abril 1912.

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ ORDINARIA DEL DIA 13 DEL CORRENT

Comensà a tres quarts de nou ab assistència de tots els regidors menys en Clarós, presidint en Martí Pujol.

—Després de llegida, fou aprovada l'acta de la sessió anterior.

—S'entaula per tercera vegada discussió sobre la proposta den P. Rodón Amigó respecte al II Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura que ha de celebrarse a Vilanova.

En Nadal manifesta que'ls datos adquirits no li han esvair els dubtes que tenia sobre si deu o no l'Ajuntament adherirshi, entenent que podria facultarse an en Rodón pera que en cas de que acordessin celebrar el III Congrés a Badalona oferís l'apoi del Ajuntament.

En Serra entén que s'hi han d'adherir fent notar que no deu esser cap cosa estranya quant ha sigut oferta la presidencia de dit Congrés al Governador.

En Casas es dol de que'n Nadal després de tres

sessions vingui encare ab subterfugis y dubtes, entenent que a dit Congrés s'hi ha d'anar ab entusiasme. Aquets continuus dubtes den Nadal, val dient, l'incapacitan per complert, ja que rés més natural que l'Ajuntament, entitat que té a son càrrec la altura del poble, s'adhereixi en bé de la ciutat a un Congrés cultural d'aont poden sortirhi ensenyances pera l'instalació de la futura Escola d'Arts y Oficis. Acaba manifestant que'l president de dit Congrés havia estat a l'Arcaldia y no haventhi trovat al Alcalde havia manifestat al Secretari que s'hi havian adherit al Congrés 20 Ajuntaments tenint de la Diputació una subvenció de 1000 pessetes; manifestacions que son corroborades més tart pel Secretari.

En Nadal fá una virada y ens diu que'ls seus dubtes son deguts a que la llei especifica que'ls Ajuntaments son entitats administratives replicantli en Casas, no hi ha més llei que la del sentit comú.

Torna en Nadal a parlar y es mostra partidari de que no sigui el delegat del Ajuntament qui demani que'l III Congrés se celebri a Badalona.

En Casas y en Serra entenen que'l delegat ha de tenir amplies facultats.

En Nadal insisteix, parlant també en Pujol qui excusa an aquell de les seves tossunerías, proposant després que's deixi al clar criteri y discreció del delegat que's nomeni y que obri d'acort ab les circumstancies sobre la celebració del III Congrés a Badalona.

En Nadal no hi está conforme, parlant també en Casas y en Serra mostrantse d'acort ab les manifestacions de la presidencia. Empró com que'n Nadal insisteix es passa a votació y s'acorda per 9 vots contra 8, que sols el delegat ofereixi l'apoy del Ajuntament en cas d'acordarse que'l III Congrés tingui lloc a Badalona.

En Casas y en Serra en nom de les respectives minories diuen, que, en cas d'esser designats, no volen portar en dit Congrés la representació del Ajuntament per la forma poc franca y poc noble d'adherirhi.

En Pujol anuncia que hi anirà un de la majoria y en Nadal s'aixeca y diu que ell encare que inscrit com a congressista no hi anirà.

Es va convenent en Pujol de que en Nadal els está fent fer un paper poc lluit y tot son excuses y exclamacions; a lo que li contesta en Casas que qui no ha acceptat la fórmula den Pujol ha sigut en Nadal, votant després la majoria inclús en Pujol a favor de la proposició Nadal.

En Nadal per defensarse de la planxa, tersgivera les proposicions den Pujol, fenho veure aixís en Casas y obligant a que en Pujol proposi aixecar la sessió pera redactar la proposició.

Represa aquella el president diu que queda anulat l'anterior acort; y se llegeix la següent proposició:

«L'Ajuntament s'adhereix al Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura que deu celebrarse a Vi-

lanova; que's nombri un delegat per assistir a dit Congrés concedintli amplies facultats discrecionals pera tractar de la celebració del III Congrés a Badalona tenint en compte les manifestacions fetes en aquesta sessió».

S'aprova per unanimitat ab una adició den Casas de que's deixi el nomenament del delegat a la designació del Alcalde.

—Se concedeixen els permisos demanats per en Miguel Palobart, en Lluís Ubach, na Concepció Ros y de Puig, en Josep Jutglar y en Josep Marot.

—S'aprova un dictamen de la C. de Governació aixecant a les autoritats pera sa aprovació, la rectificació del trassat de la carretera de Badalona a Mollet.

—S'acorda adquirir 1200 exemplars de l'obra del eminent pedagog badaloní n'Antoni Bori Fontestà «El trovador català», destinanthi 500 pessetes.

—Passen a les Comissions respectives les instances presentades per n'Antoni Casas Blasi, en Victorià Borrás, en Pere Abancó, sobre obres, y d'en Joan Biayna demanant ingressar al Cos de Bombers.

—Se llegeix una comunicació de la Comissió organitzadora del festival a benefici dels soldats badalonins que lluiten a Melilla, demanant apoi y invitant al Ajuntament.

En Serra proposa que s'accepti el convit, que's cedeixi la llotja que'l propietari de «Pícarol» te a la disposició del Ajuntament y que's concedeixin 250 pessetes de subvenció. S'acorda de conformitat.

—Se queda enterat del estat comparatiu de les recaudacions d'Abril d'aquest any y d l'any passat que dona un resultat, de més a favor de aquest any de 2797'06 ptes.

—S'aproven les nòmnes de la brigada eventual de la setmana passada; els jornals pugen 107 pessetes y els carros 40 pessetes.

Mocions.—En Padrós Vidal pregunta si l'Alcalde ha fet quelcom respecte la denúncia que contra el Jefe de Vigilancia en Pau González feia un periòdic local, afegint que si ab el Jefe de Personal va obrar en una forma, en aquest cas ha d'obrar ab el mateix criteri.

En Pujol contesta que segons li digué en González había passat l'assumpte al Jutjat, esperant la resolució d'aquest pera obrar en conseqüència.

—En Martí repeteix el prec de que s'interessés la desaparició de la balustrada de la Rambla, afegint que la majoria no pot oïllar de incapacitats y pertorvadors a les minories quant els precs que fan no son ni estudiats.

Li contesta en Domenech Renom y en Pujol.

—En Costa pregunta si s'ha abonat un mes de sou al Jefe de Personal despedit.

En Pujol li contesta que s'en ha informat y la llei exclueix els empleats ab us d'arma.

En Costa y en Casas creuen es podria abonar assumint tots la responsabilitat. En Nadal proposa passi a la Comissió acordantse aixís, per 9 vots contra 8 de les minories després de parlarne llargament.

—En Costa pregunta si es veritat que se va atrepar a un guarda consums dormint a les otomanes de la sala d'espera de l'Estació.

En Domenech Renom li contesta que si y que'l li imposá un càstic de dos dies de suspensió. En Costa replica que s'hauria de fer com al Jefe de Personal a qui per suposicions solsament d'índole moral se'l despedí. Ens fa saber en Costa que'l referit guarda gosa de condicions especials puig es tracta d'aquell célebre denunciador qui va afavorir tant a la majoria en la campanya electoral, y afegeix que no sols enviaba cartas a regidors (y n'ensenya una), sinó que visitaba als de la minoria radical pera que'l secundessin.

En Viñas y en Serra durant la discussió manifestaban no saber rés d'aquesta qüestió malgrat perteneixer a la C. de Consums.

Se parla molt y molt de l'assumpte de referencia hi intervenen a més dels esmentats en Nadal y en Martí qui pica els dits an aquell per les llibertats que sempre's pren en el parlar, insultant a les minories sense motiu.

No obstant lo pesada de la discussió, mercés a varis intermedis còmics d'alguns regidors que hi prenen part, se va passant l'estona sense que'ns en adonguem. Per fi es cansan de tant parlar y el president dona per closa la discussió, aixecant la sessió després de fer en Martí un prec sobre un atropell comés per un guarda municipal. (Eren tres quarts d'una de la matinada).

TEATRALERIES

CENTRE BADALONÍ: *La Dolores Castor y Polux*.

L'hermosa producció den J. Felíu y Codina, que va representarse en el teatre del Centre Badaloní el diumenge passat per la companyia Terradas-Casas, obtingué una excelent interpretació, demostrant, una vegada més, les moltes condicions y aptituds teatrals que posseeixen els actors de dita companyia.

En Gili en el paper de *Lázaro* estigué justíssim, diguent y moventse ab molta perfecció, essent justament aplaudit en varis passatjes. En Casas, en el *Melchor*, com sempre molt bé: En Clapés excelent de dicció en el *Sargento*. En Terrades en el *Patricio* ens presentá un excelent tipo característic. En Boix y en Muns també be: La senyora Baró en la protagonista notabilíssima. Foren tots molt aplaudits.

S'acabá ab el sainet *Castor y Polux* que va tenir una bona execució.

B.

LA GUILLLOT SE'N VA (*)

Diuen que la Guillot se'n va a Madrid. Jo li desitjo millor éxit que a Badalona y aixó que tots sabem y fins ella ens ho ha dit, que'l triomf que ha obtingut en aquesta ciutat ha sigut colosal.

Se'n pot ben alabar d'aquesta victoria! Perque'l nostre públic no havia pagat mai un tribut d'ad-

(*) Retirat del número anterior per sobra d'original.

miració tan important. Bé ha vingut la Vitaliani, bé ha passat la Dora Baldanello... però sols han tingut un aculliment fret.

Aixó'ns ofereix, no obstant, el dilema de que o la Guillot es millor que les artistes citades, encara que perteneixin a branques distintes del art, o que el nostre públic no es molt entés en semblantes qüestions.

Si accepto lo primer, tinc por que algú demani el meu cap per haver dit semblanta heretgia y si lo segon, m'exposo a haver de sofrir les ires populars. Me determini per una cosa o me decideixi per l'altra, per força n'haig de sortir mal parat. Malgrat y aixó analisarem l'èxit.

Aquest ha sigut una despòtica imposició de la galeria; hem sigut víctimes del grós públic que'ns ha imposat el seu gust capritxós per un període de temps excessivament llarc.

No regatejo mèrits a la Guillot, pero vull regatejarli l'èxit; aixís es que no es contra ella que es cric sino contra'ls que per culpa seva hem tingut tant temps a n'aquesta artista.

Entre'ls culpables no hi compto a l'Empresa perquè ella està a mercé del públic.

Pera revenja jo demano a l'Empresa del «Pica-rol» que'ns dongui per una llarga temporada, funcions teatrals y que posin en escena drames del Ibsen, Hauptmann. etc., etc.

Allavors serem bastants que estarem contents y per altra part la galeria sabrà lo que es estar nerviós y aburrirse en el teatre.

Aixó seria molt just y equitatiu. No hem sofert fins ara nosaltres?

NOMI.

NOVES

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA».—Teatre.—Demà diumenge a les tres en punt de la tarda tindrà en lloc en el Teatre Espanyol un aconteinement teatral representat per la companyia que dirigeixen els aplaudits actors, nostres amics en Josep Terradas y en Joaquim Casas, l'hermosa tragedia en tres actes del eminent dramaturg n'Angel Guimerà *Lo Fill del Rey*, acabant ab el bonic y xistós sàinet en un acte *Un crim sensacional*.

Hi pendrà part la notable y aplaudida actriu na Mercé Ferrer.

Per encàrrecs de localitats dirigir-se als socis del Centre.

Pera recullir els encàrrecs la taquilla del teatre estarà oberta al efecte, desde les deu del matí del dia de la funció.

**

UNIÓ CATALANISTA.—A la reunió que el dia 11 del corrent al vespre tingué la Comissió organitzadora de l'Assamblea de Tarragona, junta que fou continuació de la celebrada el dijous a la tarda, el senyor Abadal, president de la Lliga Regionalista, y el senyor Verdaguer y Callís, hi reproduiren els dubtes que respecte del bon èxit de la dita Assam-

blea havien manifestat, atenent a lo ocorregut a la festa dels Jocs Florals y a lo succeït després en diferents indrets de Barcelona ab el cant d'«Els Segadors» y les deprecacions y imprecacions patriòtiques que el jovent catalanista, mogut pel seu entusiasme llensà. Malgrat que per part de tots els altres individus de la Comissió se procurà insistentment en les dues dites reunions convèncer als senyors Abadal y Verdaguer de que no era possible que a l'Assamblea hi ocorreguessin disturbis ni contraposicions nacionalistes y además que la suspensió de l'Assamblea seria un gran mal pel nacionalisme català, els dits senyors Abadal y Verdaguer persistiren en l'inoportunitat de l'Assamblea creient que's devia esperar que passés temps y per tant ocasió millor, y se retiraren ab gran pena dels restants individus de la Comissió. Aquests se reuniran d'aquí pocs dies pera acordar lo que s'hagi de fer que es ben segur será lo que més convingui a la situació que per diferents causes se trova, a l'hora d'ara, el nacionalisme català.

**

Bolsos i moneders de plata i or
de la acreditada fàbrica de
JOAN GOMILA.-MAHÓ.

Especialitat en moneders i bolsos pera primera comunió

Representant en aquesta ciutat:

PERE LLORET. - CENTRE 37.

**

COS MÈDIC.—Els serveis prestats pel Cos Mèdic de Badalona durant el mes passat son els següents: Dispensari 104; Domiciliària 137; Sanitaris 11; Accidents 13; Forenses 1 y Varis 32.

**

La Academia Mercantil, Passeig de Martinez Campos, núm. 18 porta colocades ja a tres Senyorettes Mecanógrafes en importants cases de Badalona ab sous de 25 duros mensuals.

La Mecanografia, Taquigrafia y Teneduria, Idiomes son la clau de totes les bones colocacions.

Classes dia y nit fins a les onze.

**

II CONGRÉS D'ATENEUS Y ASSOCIACIONS DE CULTURA.—Convocats pel Sr. Rodón y Amigó, el dimecres de la passada setmana se reuniren en el casal del Ateneo Obrero els presidents de les principals entitats y corporacions de nostra ciutat, a quins explicà'l convocant l'alcans y finalitat del II Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura de Vilanova y Geltrú, rebent l'adhesió de la totalitat d'ells pera procurar que nostra ciutat estiga bellament representada en el referit Congrés.

En nostre pròxim número donarem compte de les adhesions rebudes pel Sr. Rodón.

**

IMPORTANT.—La Comissió organitzadora del Gran Festival celebrat el dia 15 del present en el «Pica-rol» a benefici de les families de les víctimes y dels que lluiten a Melilla d'aquesta ciutat pregan a

tots els interessants se serveixin passar el dia 21 de 8 a 9 de la vetlla en el local «Ateneo Obrero», Arnús, 38 a fi de demanarlos tots els datos que dit fi requereix.

La Comissió.

**

VISITA.—El divendres de la setmana passada, una comissió de regidors formada pels senyors Nadal, Casas, Miralles, Lluçia y Padrós feu una visita a l'Escola de Teixits que dirigeix nostre particular amic en Pau Rodón y Amigó, siguent rebuts en la mateixa pels professors senyors Rodón (pare y fill), Octavi Viñas y Josep Terrades, els quals mostraren y explicaren als visitants els treballs que'n aquell moment estaven verificant els alumnes en ses respectives classes de Teoria, Dibuix de Teixits, Tintoreria y Práctiques.

Els de la classe de Tintoreria tenyiren davant dels visitants alguns colorants sobre madeixes de cotó y de llana facilitades an aquella Escola pel reputat fabricant de Badalona senyor Giró, y els de Práctiques textils feren funcionar davant dels visitants tota la secció de telers a mà y mecànics, quins teixits son de la exclussiva invenció del propis alumnes.

Suposém que'ls visitants deurién quedar satisfets dels avenços realitzats en aquella Escola durant el present curs.

**

OBITUARI.—Air va deixar d'existir el que en vida fou en Josep Blasco, parastre y pare polític respectivament de nostres volguts amics en Josep Minovís y n'Enric Rallo.

Testimoniém als amis y familia el nostre més sentit condol.

**

D'SPORT.—Diumenge prop-passat va celebrar-se a Argenton un acte en obsequi al campeó d'Espanya en Magdalena, habenthi assistit un bon nombre de ciclistas de nostra ciutat els quals retornaren al mitjdia de la festa que va transcórrer ab la major alegria.

BENEFICI.—Se'ns envia pera sa publicació el següent solt:

«A atent requeriment del Alcalde de nostra ciutat en Martí Pujol, la Societat General d'Espectacles ha comunicat al mateix, que el prop-vinent dijous per la nit, en el «Cine Moderno, (Teatre Zorrilla)», se celebrarán escullides funcions cinematogràfiques, quin producte se destinará íntegrament al socorro dels soldats espanyols ferits en la campanya de Melilla.

Es d'esperar que'l Teatre Zorrilla se veurá en dit dia concorregut en extrem, tenint en compte el filantròpic y patriòtic objectiu de la funció, y descontat el modo de ésser caritatiu de nostres conciutadans».

**

«Les mellors aigües alcalines Vichy Hôpital (estómac), Vichy-Célestins (ronyons), Vichy-Grande-Grille (fetxe), son insubstituïbles.

Refuseu tota imitació.»

AVÍS DE L'ARCALDIA.—Al objecte d'enterarlos d'un assumpte que'ls interessa l'Arcaldia prega se serveixin passar per les Oficines Municipals, avans del dia 5 del proper mes de Juny, els senyors que més avall se nombran:

Salvador Pujol, Antoni Sarret, Antoni de Oriola Cortada, Pere Fradera, Diego Moxó, Viuda Clarós, Francisco Vidal, Ignaci de Ventós-Mir, Eugeni Ramirez de Orozco, Teresa Pujol, Francisco Pujol, Salvador Pujol, Joaquim Pujol, Juan Roca Ballira, Bernat Latrilla, Jaume Escofet, Francisco Comas, Agueda Monpel, Joana Olivé, Segond Laribal, Francisco X. Casas, Francisco Barriga, Joan de Viala, Juan Renom, Mercé Carreras de Garcia, Francisco Puig, Andreu Curet, J. Planaguná, Pere Amigó, Joaquina Vergés, Josep M.ª de Albert, María Amigó, Crescenci Arqué, Josep Llubet, María Guardiola, Josepha Vehils, Francisco Planas, Jaume Botey y Josep Rodriguez.

**

«Demanau Sal Vichy Etat pera begudes. Comprimits Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.

Refuseu tota imitació.»

**

AGRUPACIÓ DE LA PREMSA.—Se fan treballs, haventhi hagut varies reunions, pera instituir en nostra ciutat pera la defensa dels interesos comuns l'Agrupació de la Premsa badalonina.

**

PROCESSIONS.—Ab motiu de la festa de Sant Anastasi se celebraren el dissapte prop-passat varies festes vegetntse l'ofici y la tradicional processó que sortí a la tarda molt concorregudes y molt lluídes.

—Els agricultors han celebrat enguany grans festes ab motiu de la festa del seu patró Sant Isidro. Al matí hi hagué ofici que fou concorregudíssim, y la processó de la tarda en la qual s'hí estrenaba un pendó siguié molt lluída y concorreguda. Era portador del pendó el distinguit jove badaloní en Vicens Bosch Costa, de la casa Bosch y C.^a

**

CENTRE D'ESTUDIS PSICOLÓGICS.—El prop-passat dijous, a la tarda, el Director general en Espanya del Magnétic Hipnòtic Institute of Sciencies, don Salustí Degollada, doná una conferencia teóric práctica versant sobre el tema «Análisis crítico del Magnétismo, Hipnótismo y Sugestión», que's veje molt concorreguda, en especial de senyoretas.

Es lloable l'iniciativa del Centre d'Estudis Psicológicos, que permet [que'ls elements instructures de Badalona puguin gaudir d'unes sessions científiques, que son curioses y lloables per tots conceptes.